

Styresak

Dato dok.: 12.04.2023
Møtedato: 19.04.2023
Vår ref.: 21/14986-30

Administrerende direktør

Postadresse: 1478 LØRENSKOG
Telefon: +47 02900

Vedlegg:

Sak 32/23 Nytt resultatkrav 2023

Denne saken spesifiserer foretakets forslag til disponering av de 197,7 mill. kr som Ahus tildelt i styresak 018-2023 i HSØ og i foretaksmøte 13. mars 2023.

De 197,7 mill. kr disponeres på følgende måte:

- Justering av divisjonsvise budsjetter for prisvekst i 2022: 41,5 mill. kr
- Styrking av budsjettet i 2023 på variabel lønn og ekstern innleie (delvis ut på divisjonene, delvis på Ahus Felles): 116,2 mill. kr
- Styrket resultatkrav i 2023: 40 mill. kr

Med dette blir nytt resultatkrav i foretaket i 2023 på 100 mill. kr. Dette er fortsatt et lavere økonomisk resultat enn det som vurderes som bærekraftig på lang sikt. Resultatgraden blir med dette på ca. 1% i 2023, mens nivået burde være på minimum 2,5%. Foretaket må bruke 2023 til å gjøre nødvendige omstillinger og forbedringer, for å komme tilbake på et mer bærekraftig økonomisk resultat fra 2024.

Administrerende direktørs innstilling til vedtak:

1. Styret vedtar et nytt resultatkrav for budsjett 2023 på 100 mill. kr.
2. Styret forutsetter at foretaket jobber videre med omstillings- og forbedringstiltak som gjør at de økonomiske resultatene fra 2024 og fremover blir i tråd med føringene i økonomisk langtidsplan.

Øystein Mæland
Administrerende direktør

Bakgrunn

Styret behandlet budsjettet for 2023 i styremøtet 12. desember 2022 (sak 93/22), og vedtok i denne saken et resultatkrav på 60 mill. kr.

Regjeringen vil foreslå en varig budsjettøkning på 2,5 milliarder kroner til spesialist- helsetjenesten i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2023. Styrkingen er en videreføring av bevilgningen i nysalderingen av statsbudsjettet for 2022, jamfør styresak 002-2023 Fordeling av bevilgning i nysaldering for 2022 i HSØ. Regjeringen peker på at bevilgningen vil sette sykehusene i bedre stand til å følge opp styringsdokumentene for 2023, der prioriterte tiltak er psykisk helsevern og rask tilgang til helsetjenester. Det er også viktig at helseforetakene kan gjennomføre nødvendige investeringer i kompetanse, bygg, IKT og medisinsk utstyr.

Regjeringen har i tillegg varslet at de i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett i mai vil fremme forslag for Stortinget om en økt pris- og lønnsjustering av budsjettet for inneværende år, for å veie opp for den ekstraordinære kostnadsveksten. Oppdaterte anslag er forventet å også omfatte investeringsposter. Bevilgningen forutsettes å gå med til å dekke økte priser og lønnsvekst i 2023, og vil sannsynligvis ikke kunne bidra til et forbedret økonomisk resultat.

Ahus er i styresak 018-2023 i HSØ og i foretaksmøte tildelt 197,685 mill. kr. i økt basisbevilgning i 2023.

I foretaksmøte 13. mars 2023 ble det vedtatt at Ahus HF må revidere sitt økonomiske resultatkrav i 2023 som følge av den økte bevilgningen. Styrebehandlede resultatkrav skal oversendes HSØ innen 28. april 2023.

Vurderinger knyttet til nytt resultatkrav

Foretakets resultatkrav i budsjett 2023 ble tatt ned fra 210 mill. kr i ØLP til 60 mill. kr i budsjett. Årsaken til reduksjonen var i hovedsak manglende kompensasjon for pris- og lønnsvekst i 2022. I tillegg ble det i budsjett 2023 forutsatt en normalisering av sykefraværet ned mot 2019 nivået, da det ikke er økonomisk bærekraft i et sykefravær som ligger 1-1,5% høyere enn det normale nivået før pandemien.

Med den nye tildelingen vil pris- og lønnsvekst fra 2022 (inn i 2023), i stor grad være finansiert, men samtidig viser de økonomiske resultatene de første månedene at noen av forutsetningene som lå inne i budsjettet for inneværende år, ikke er innfridd så langt.

Resultat etter februar og prognose for 2023

Foretaket har et økonomisk underskudd etter årets to første måneder på -56 mill. kr. Det er variabel lønn og ekstern innleie som hittil i år er langt unna budsjetterte nivåer (64 mill. kr høyere enn budsjett på to måneder).

Det er høy aktivitet i kombinasjon med høyt sykefravær som er driverne til dette store budsjettavviket, og det er ikke sannsynlig at utviklingen ser dramatisk annerledes ut de neste par månedene. Deler av den økte bevilgningen må derfor gå til å styrke budsjettet for variabel lønn og ekstern innleie i 2023.

Det er også negative avvik på aktivitetsbaserte inntekter og kostnader til Fritt behandlingsvalg (FBV) per februar. Her forutsettes det at de aktivitetsbaserte inntektene tar seg opp, og at negativt avvik i januar veies opp av positive avvik resten av året. Når det gjelder FBV er over 60% av årsbudsjettet brukt i januar og februar (21,4 mill. kr av et totalbudsjett på 35 mill. kr). Her forutsettes det at kostnadene skal gå vesentlig ned de neste 2-3 månedene. I tillegg ligger det en sannsynlig oppside i

budsjetterte gjestepasient-kostnader mot andre foretak i HSØ, som kan veie opp for et merforbruk på FBV.

Det er per februar også betydelige positive avvik på legemiddelkostnader og energikostnader. Her er vurderingen at disse positive avvikene ikke kan fremskrives til store, positive helårseffekter i 2023, men at de positive avvikene man har sett så langt i 2023 legges inn som positive effekter i prognosen. Når det gjelder energi kan det ligge en betydelig oppside inneværende års budsjett: budsjettet i 2023 ble økt til 214 mill. kr, fra 86 mill. kr i budsjett i 2022. Per februar er det et positivt budsjettavvik på +18 mill. kr, og prisutviklingen på energi har så langt i 2023 vært betydelig lavere enn det som ble lagt til grunn i budsjettet. Dersom det skulle bli betydelig lavere energikostnader i 2023 enn det som er budsjettert, kan dette redusere risiko som ligger på variabel lønn også etter justering av budsjettet.

Det ble etter februar meldt et prognose til HSØ på 0 mill. kr i 2023. Denne var nok noe optimistisk, og ved en grundigere gjennomgang etter mars måned burde nok denne ha vært 80-100 mill. kr lavere. Dette for å ta hensyn til at det vil ta tid å redusere de store negative avvikene på variabel lønn og ekstern innleie.

Manglende prisjustering på varer og andre driftskostnader prisvekst i 2022

Prisvekst i 2022 ble ikke fullt ut kompensert i budsjettet for 2023 fordi inntektsforutsetningene ikke tillot dette.

Det er gjort en beregning på hvor mye denne manglende prisjusteringen utgjør for divisjonene, og det summerer seg til 41,5 mill. kr. Det foreslås at dette legges inn i de divisjonsvise budsjettene fra mai måned og ut året.

Forslag til disponering av ny bevilgning og nytt resultatkrav i 2023

De 197,7 mill. kr som foretaket er tildelt foreslås disponert på følgende måte:

- Justering av divisjonsvise budsjetter for prisvekst i 2022: 41,5 mill. kr
- Styrking av budsjettet i 2023 på variabel lønn og ekstern innleie (delvis i divisjonsvise budsjetter og delvis på Ahus Felles): 116,2 mill. kr
- Styrket resultatkrav i 2023: 40 mill. kr

Med dette blir nytt resultatkrav i foretaket i 2023 på 100 mill. kr. Dette er fortsatt et lavere økonomisk resultat enn det som vurderes som bærekraftig på lang sikt. Resultatgraden blir med dette på ca. 1% i 2023, mens nivået burde være på minimum 2,5%. Foretaket må bruke 2023 til å gjøre nødvendige omstillinger og forbedringer for å komme tilbake på et mer bærekraftig økonomisk resultat fra 2024.